

İSRAF VE SAVURGANLIK

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا

Kıymetli Müslümanlar!

Yüce Rabbimiz, insanı başıboş bırakmamış; ona hayatın her alanını kuşatan ilahî ölçüler koymuştur. Kur’ân-ı Kerîm, sadece ibadetlerimizi değil; soframızı, kazancımızı, harcamamızı ve hatta neyi, ne kadar kullanacağımızı dahi bize öğretir. Çünkü Mümin, hayatının her anında Allah’ın rızasını gözeten kimsedir.

Rabbimiz Furkân Sûresi’nde, kendilerinden razı olduğu kullarını “Rahmân’ın kulları” olarak tanıtır. Onların vakarını, ahlâkını, ibadetini ve hayata bakışını tek tek sayar. İşte bu güzel vasıflar arasında, Müminin mal ile olan imtihanına da dikkat çeker. Okuduğumuz ayet-i kerîmede Yüce Allah şöyle buyurur:

“Onlar harcadıklarında ne israf ederler ne de cimrilik yaparlar. Onların harcamaları bu ikisi arasında dengelidir.”

(Furkân, 25/67)

Bu ayet bize şunu öğretir: İslam, ne savurganlığı ne de pintiliği onaylar. Mümin, nimet karşısında şımaran değil; nimeti veren Rabbi tanıyandır. Harcarken de ölçülü, bilinçli ve sorumluluk sahibidir.

Aziz kardeşlerim,

Kur’ân-ı Kerîm’in birçok ayetinde israf yerilmiş, savurganlık sert bir dille uyarılmıştır. Çünkü israf, sadece malın ziyanı değildir; nimetin kıymetini bilmemek, şükrü terk etmek ve kul hakkına kapı aralamaktır. Cenâb-ı Hak açıkça bildirir ki, Allah müsrifleri sevmez.

Öyleyse durup düşünmemiz gerekir:

Nedir bu kadar uyarılan israf?

Hangi davranışlar bizi farkında olmadan israfa sürükler?

İşte şimdi, bu soruların cevabını bulmak için israfın ne olduğunu, Kur’ân ve sünnetin ışığında birlikte anlamaya çalışalım...

İSRAF: Kelime olarak herhangi bir şeyde haddini aşmaktır. İnfakta İsrâf ise, yapılan harcamalarda Allah'ın kulları için mübah kıldığı sınırı aşmaktır. "İktar", Allah'ın emrettiği sınırın altında bir harcama yapmak, "kivâm" ise bu iki aşırı uç ortasında mutedil bir yol tutmaktır. (Taberî, *Câmi'u'l-beyân*, XIX, 48)

Türkçemizde bir şey tam istenildiği gibi olmuşsa ' kıvamında olmuş' deriz. Ayeti kerimede geçen ' Kavam ' kelimesi de bir Müminin yaşaması gereken dengeli hayata işaret etmektedir.

Harcamalarımızdaki kavam'ı yani dengeyi nasıl oluşturacağız. Bunun sınırlarını nasıl çizeceğiz diye bir soru aklımıza gelmektedir. Alimlerimiz bu konuyu şöyle izah etmişlerdir:

Harcama ya bir zarûret ya bir ihtiyaç veya bir güzellik için yapılır. Zaruri olan harcama yapılmayınca yaşamak mümkün olmaz. Mesela ölmeyecek kadar yemek bir zarûrettir. İhtiyaç duyulan masraf yapılmazsa güçlük çekilir. Doyacak kadar yemek ihtiyaçtır. Güzelleştirme için yapılması gereken harcama yapılmadığı takdirde ise güzellik olmaz. Güzel ve lezîz yemekler hazırlamak gibi. Her bir ferdin ve toplumun, sahip bulunduğu imkân ve kazanca göre bu derecelerden koruması gereken bir sınırı vardır. Şu halde ne zaruret, ne ihtiyaç ve ne de güzellik için olmayan, faydasız, zararlı, meşrû olmayan yönlerde yapılan harcama herkes için bir İsrâf olduğu gibi, insanların ihtiyacı karşısında fazla yiyip içmek de güzel karşılanmaz, hatta isrâf sınırına girmiş olur.

İyilik ve yarar sağlayan şeylere harcamak ise boşa harcamak değil, üretmek olacağından isrâf sayılmaz. İşte Rahmân'ın kulları faydasız ve hayırsız yere sarf etmezler, hakkını da kısmazlar, ikisi arası bir yolda yürürler. (Elmalılı, *Hak Dini*, V, 3613) (Orijinalinden sadeleştirilmiştir.)

Değerli Kardeşlerim!

Kuran'ı Kerimde israf anlamında kullanılan başka bir tabir daha vardır ki o da 'TEBZİR' dir. Genelde İsrâf; Helal ve Mubah olan şeylerde haddi aşmak, dengeyi bozarak gereksiz tasarruflarda bulunmak, savurganlık yapmakta kullanılır. Tebzir ise; Mal ve imkanları günah sayılan işlerde kullanmaya denir. İçkiye, kumara, zinaya, uyuşturucuya para ve vakit harcamak gibi.

İsrafın bir benzeri olan tebzir işini yapanlar bakın Kuran'ı Kerimde nasıl anlatılıyor:

وَأْتِ دَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تَبْذُرْ تَبْذِيرًا

Akrabaya, yoksula ve yolda kalmış yolcuya haklarını ver, fakat saçıp savurma.

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا

Çünkü saçıp savuranlar **şeytanların kardeşleridir**. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankörlük etmiştir. (İsra süresi; 26, 27)

Aziz Kardeşlerim!

Hazreti Allah'ın sevmediği, hoş karşılamadığı bir davranış olan israfın çeşitleri vardır; Maddi israf, Sosyal hayattaki israflar ve Manevi israflar gibi.

MADDİ İSRAFLAR

Yüce Rabbimiz Araf süresinin 31. ayetinde

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

"Ey Ademoğulları! Her mescitte ziynetinizi takının (güzel ve temiz giyinin). Yiyin için fakat israf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez."buyuruyor.

- ✓ Müslüman bir ülke olmamıza rağmen gıda israfında acınacak durumdayız. Her gün tonlarca ekmek ve gıda maddesi çöplere atılmaktadır. İstatistiklere göre ülkemizde bir günde yaklaşık olarak 4 MİLYON aded ekmek çöpe atılıyor. Bu da savurganlıkta ne kadar kötü durumda olduğumuzu gösteriyor.
- ✓ Dünden kalan ekmeği veya diğer gıdaları bayatlamış diye yememek ve çöpe atmak tam bir nankörlüktür. Bu durum yeni yetişen nesil arasında çokça görülmektedir maalesef.
- ✓ Zaman zaman gittiğimiz lokantalarda serpmek kahvaltılar ve açık büfelerin bulunduğunu görmekteyiz. İnsanın istediği yiyeceği seçmesi konusunda iyi gibi görünen bu uygulamalar insanlarımızın

aç gözlülüğü ve frenlenemez tüketim alışkanlığı yüzünden yemeklerin neredeyse yarısının çöpe gitmesine sebep olmaktadır.

- ✓ Hac ve Umre ibadetleri esnasında ziyaretçi vatandaşlarımızın ihtiyaçlarından daha fazla yiyeceği otel odalarına götürmeleri ve birçoğunu buzdolabının dışında bırakmaları sebebiyle nice gıda maddelerinin çöpe atıldığını üzülerək müşahede ettik. Bir taraftan kutsal bir ibadet, diğer taraftan Yüce Allah'ın hoşnutsuzluğunu celbeden bir davranış biçimi. Ne kadar da birbirine zıt iki amel değil mi ?
- ✓ Halbuki bizler " Birinizin elindeki lokma yere düşerse ondaki toz toprağı gidersin ve onu yesin. Onu şeytana bırakmasın." (Müslim, Eşribe,136) diyen rahmet peygamberinin ümmetiyiz. Peygamberimiz bu hadisinde israfı şeytanla birlikte zikretmiştir. Demek ki savurganlık şeytanı memnun eden bir davranıştır.
- ✓ Kışın ısınmak için harcadığımız doğalgaz, veya yaktığımız odun ve kömürü de gereğinden fazla kullanmamalıyız.
- ✓ Evde, iş yerinde, camide veya sokakta kullandığımız elektrik ve su nimetlerini de ihtiyaçtan fazla tüketmemek gerekir. Bunların parasını ben cebimden ödüyorum , istediğim kadar harcarım diyemeyiz. Bunların her birisi birer milli servettir. Fazla kullanılan miktar dünya ve ahirette mes'uliyettir.

Değerli Müslümanlar!

Bir gün Sa'd b. Ebu Vakkas abdest alırken Rasulullah (sav) onun yanına uğramıştı. Derken onun suyu fazla kullandığını görmüş olmalı ki, " Bu ne israf " buyurdu. Sa'd , " Abdestte de mi israf olur?" diye sorunca, Rasulullah (sav), " Evet, akan bir nehirden bile abdest alıyor olsan israf olur." diye cevap verdi. Abdest alırken bile fazla harcanan su israf sayılıyorsa bizim bütün harcamalarımızı gözden geçirmemiz gerekir.

Zaman zaman camilerimizin şadırvanlarında abdest alıyoruz. Bazı kardeşlerimiz daha abdeste başlamadan önce su akıyor mu diye musluğun yanına gelip vanayı açıyor. Su akmaya devam ederken ceketini çıkartıyor, kollarını sıvıyor, çoraplarını çıkartıyor ve abdestin

sonuna kadar da suyu asla kapatmıyor. Bir abdestte on abdestlik suyu harcıyor. Bu, bazı kimselerde alışkanlık haline gelmiş kötü bir davranış biçimidir ve kesinlikle terk edilmesi gereken bir savurganlık türüdür.

SOSYAL HAYATIMIZDAKİ İSRAFLAR

Günlük hayatımıza bir göz gezdirdiğimizde her taraftan değişik israf türleriyle kuşatılmış olduğumuzu fark edebiliyoruz. Mesela:

- Allah'ın emri, Peygamberimizin sünneti diye çıkılan evlilik yolculuğunda insanların ne diyeceği, çevrenin nasıl tepki vereceği düşünülmek ve biraz da gösteriş için yapılan düğün harcamalarında israfın daniskası yapılmakta ve yeni kurulan yuva baştan borçlar içinde ve bereketsiz bir şekilde kurulmaktadır.
- Sünnet olmak dediğimiz ve Hz. İbrahim'den beri bütün peygamberlerin sünneti diye adlandırılan ve İslam ülkelerinin tamamında uygulanan bu adet, bazan gösteriş ve israfın tavan yaptığı bir eyleme dönüşmektedir. Özellikle dini hassasiyeti düşük olan çevrelerde yapılan sünnet cemiyetlerinin bir çok günahın da işlendiği şer bir toplantıya dönüştüğünü görmekteyiz.
- İnsanımızın, özellikle gençlerimizin akranlarına hava atmak için, özelliklerinden bir çoğunu dahi kullanmayacağı pahalı telefon ve elektronik eşyalar alması uzak durulması gereken bir savurganlıktır.
- Moda maskesi altında özellikle kadınlarımızın pahalı ürünler satın alması, malın kalitesine göre değil de markasına ve toplumda oluşturulan imaja göre alış veriş yapması da israftır, günahıdır.
- AVM ler bir çok ürünün rahat bir şekilde bulunduğu alış veriş yerleri olmasının yanında insanları aşırı derecede alım yapmaya teşvik eden mekanlar olarak ön plana çıkmaktadır. Medyanın da aşırı reklamları sayesinde bu alış verişler bir tüketim çılgınlığına evrilmiştir.

- Hayatımızı kolaylaştırsın diye kullandığımız kredi kartlarının da ölçüsüz kullanıldığında birer israf aleti olduğunu unutmamalıyız. Bazı araştırmalarda nakit kullanan kimselerin yüzde yirmi kadar daha az harcama yaptıkları tesbit edilmiştir.
- Kurumlar arasında eş güdüm olmadığı için yapılan bazı yeni yolların kısa zaman sonra diğer kurumlar tarafından kazıldığını ve adeta köstebek yuvasına döndüğünü üzülenek görüyoruz. Bu da kaynak ve milli servet israfının trajik bir örneğidir.

Kıymetli Din Kardeşlerim!

Cami kürsülerinde ve değişik platformlarda siz din kardeşlerimizi her türlü hayırlı işe özellikle cami yapımına teşvik ediyoruz. Cami yapmak ve yaptırmak, yapılmasında katkımızın olması ahirette yüzümüzü ağartacak olan en hayırlı amellerdendir. Camilere karşı olmak Kuran'ın ifadesiyle zalimlikdir. Bütün bu anlattıklarımızla birlikte şunu da açıkça ifade edelim ki;

Bir yerde ihtiyaç olmadığı halde bizim sokakta da cami olsun, bizim eve yakın da bir cami olsun, Falanca aile bir cami yaptırdı, biz de yaptırmazsak ayıp olur mantığı ile yapılan ve ihtiyaç fazlası olan cemaatsiz camiler yapmak da milli servet israfıdır, vebali büyüktür. Hatta bu konuda iki cihanda rehberimiz, önderimiz sevgili peygamberimizin bir uyarısı vardır. Şöyle buyurur:

"İnsanların mescid yaptırma konusunda birbirlerine karşı övünmeleri kıyamet alametlerindendir."

Velhasıl: Günümüzde şatafat, lüks ve konfor bazı insanlarımız tarafından ihtiyaç gibi görülmekte ve hayatımızda vazgeçilmez bir yer işgal etmektedir;

İndirim var diye gereksiz ve fazladan, kullanmayacağımız malzemeler almak,

Anneler günü, Babalar günü, Sevgililer günü ve başka isimler adı altında insanlarımız alışveriş yapmaya ve aşırı tüketime yönlendirilmekte ve bu bilinçsizce yapılan alışverişler adeta bir bağımlılığa dönüşmekte ve insanımızı tüketip bunalımlara sürüklemektedir. Dolayısıyla bir Müslüman olarak bilinçli alım yapan ve bilinçli tüketim yapan kimseler olmaya çalışmalıyız.

MANEVİ İSRAFLARIMIZ

İsraf kavramını sadece maddi şeylerle sınırlı tutup ondan daha kıymetli olan manevi değerlerimizi boşa harcamayı israf kabul etmiyorsak büyük bir çelişki yaşıyoruz demektir. İsraf, sadece maddi değil, aynı zamanda manevi kaynakları da tüketmektir. Bu hususta iki cihan serveri Rasul efendimizin şu uyarısına kulak kesilmemizin çok önemli olduğunu düşünüyorum:

«نِعْمَتَانِ مَغْبُورٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ: الصَّحَّةُ وَالْفَرَاغُ».

"İki nimet vardır ki insanların çoğu onları değerlendirme hususunda aldanmıştır: Sağlık ve boş vakit." (Buhari, Rikak, 1)

Günlük hayatımızda sıradanlaştığı için kıymeti bilinmeyen bu iki nimet aslında yaşantımızın bel kemiğini oluşturmaktadır. Mesela sağlık; Rabbimizin kullarına, hem kendisine yönelik hakları, hem de insanların haklarını yerine getirebilmesi ve geçimini sağlayabilmesi için verilen kıymetli bir nimettir. İnsan sıhhati yerinde olmazsa kulluk vazifelerini de tam istenildiği gibi yapamaz. Ama sağlığı yerinde olduğu halde bunu günah işlerinde kullanmaya da Yüce Rabbimiz israf adını vermektedir. Zümer süresi 53. ayetinde :

" De ki: Ey kendileri aleyhine israf eden (haddi aşan) kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Şüphesiz Allah cc. bütün günahları bağışlar. Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir." buyurur ki her türlü masiyetin israf sayıldığını ve kaçınılması gerektiğini bizlere vurgular.

İnsanların çoğunun aldandığı diğer nimet de **vakit** nimetidir. Maddi kayıpların yerine yenisi konabilir ama elden giden vakit bir daha geri gelmez. Yaşadığımız her an, ömürde bir kereliğine bize verilmiş olan bir sermayedir ve telafisi mümkün değildir. Bunu dikkate alarak şunları söyleyebiliriz:

- ❖ Televizyonların yayınladığı çoğu programlar, özellikle kadınların dedikodu programları ve benzerleri birer vakit öldüren tuzaklardır, israftır, uzak durulması gerekir.

- ❖ Spor müsabakaları insanları spor yapmaya değil, sadece seyirci olmaya teşvik ediyor. Özellikle futbol maçları insanlarımızı, özellikle de erkeklerimizi zaman çarkında öğütmektedir. Bu seyirci kalma durumu sporseverlik değil, adeta ona köle olmaktır. Hatta bazı kardeşlerimizin bir maçı iki saat izledikten sonra bir de saatlerce onun kritiğini izlemesi gerçekten içler acısı ve acınacak bir durumdur. Ama bu derde mübtela olan kimseler bu duruma alıştıkları ve toplumda yaygın bir hal aldığı için bu yanlıştan dönmeyi, ömrünü böyle lüzumsuz bir meşguliyette heder etmekten vazgeçmeyi düşünmemektedir. Halbuki bu bir zaman israfıdır ve uzak durulması gereken bir davranıştır.
 - ❖ İnternet, doğru şekilde kullanıldığında insanlık için faydalı olan bir platform olduğu halde, günümüz insanı için vakit öldüren bir meşgale alanı olmuştur. Saatlerimizi geçirdiğimiz reels ve short videoları beynimizi çürütmekte ve her gün ömrümüzden saatler çalmaktadır. İnternetle meşgul olmaktan Kuran okumaya, dini veya kültürel kitaplar okumaya vakit bulamamaktayız. Dolayısıyla bu internet mecrasının hayatımızı bu kadar etkilemesine izin vermemeliyiz.
- Allah cc. nün bize sorduğu şu soruya nasıl cevap vereceğimizi düşünelim:

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى

İnsan, başıboş bırakılacağını ve yaptıklarından hesaba çekilmeyeceğini mi sanıyor?

Allah rasülünün şu hadisi şerifi bu meyanda düşünmeye değer:

"İnsanoğlu kıyamet günü beş şeyden hesaba çekilmedikçe yerinden kımıldayamayacaktır: Ömrünü nasıl tükettiğinden, gençliğini nasıl yıpratmış olduğundan, malını nereden kazanıp nerede harcadığından ve öğrendiği bilgilerle nasıl amel ettiğinden."

İSRAFTA ÖLÇÜMÜZ NE OLMALIDIR

Bir gün Peygamberimiz, Hz. Ebu Bekr ve Hz. Ömerle birlikte karınları aç olarak sahabeden koyunları ve hurmalarının bolluğuyla tanınan Ebu'l-Heysem b. Teyyihan'ın evine gittiler. Kendisi tatlı su getirmek için evden ayrılmış olan bu değerli sahabe biraz sonra geldi ve " Anam, babam sana feda olsun " diyerek peygamberimize sarıldı. Misafirlerine yaş ve kuru hurma ile getirdiği tatlı sudan ikram etti. Bu ikramları kabul ettikten sonra Allah rasülü şöyle buyurdu:" Bu canı bu tende tutan Allah'a yemin ederim ki bu, kıyamet gününde kendisi hakkında hesaba çekileceğiniz nimetlerdendir: Serin bir gölge, güzel bir hurma ve soğuk bir su! " (Tirmizi, Zühd, 39) Bu hadisten, açlığı gidermek için yenen gıdadan bile sorguya çekileceğimizi anlıyoruz.

Bir başka peygamber buyruğunda: " Canının çektiği her şeyi yemen israftır." (İbn-i Mace, Et'ime, 51) hükmünü görürüz.

Ev eşyası konusunda ise:" Bir evde erkek için bir yatak, hanımı için bir yatak olmalıdır. Üçüncüsü misafir için, dördüncüsü ise şeytanındır." (Nesai, Nikah, 82) buyurmaktadır. Tabii ki burada kastedilen gereksiz eşya bulundurmanın hoş görülmediğidir. Yoksa kalabalık bir ailede belki on yatak bile ihtiyaç olabilir.

Zikrettiğimiz bu hadisi şerifler Helal nimetlerin bile hesabı olacağını bizlere anlatmak içindir. Aksi takdirde Araf süresinin 32. ayetini doğru anlayamayız. Şöyle buyuruyor Rabbimiz :

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

De ki: "Allah'ın, kulları için yarattığı zineti ve temiz rızkı kim haram kılmış?" De ki: "Bunlar, dünya hayatında mü'minler içindir. Kıyamet gününde ise yalnız onlara özgüdür. İşte bilen bir topluluk için ayetleri, ayrı ayrı açıklıyoruz."

Bu ayeti kerime dünya nimetlerinin asıl sahiplerinin Müminler olduğunu bariz bir şekilde önümüze serdetmektedir.

İsraf konusundaki ölçü Rasüli Ekrem efendimizin şu beyanlarında daha açık seçik bir şekilde anlatılıyor: " Kibre düşmeden ve israfa

kaçmadan (dilediğinizce) yiyin, sadaka verin ve giyinin." (Nesai, Zekat, 66)

Ashabı Kiramdan Malik b. Nadle dağınık bir kıyafetle efendimizin huzuruna gelir. Efendimiz ona " Senin malın mülkün var mı " diye sorar. Evet, var ey Allah'ın elçisi diye cevap verince " Ne gibi malların var " der. Malik " Allah cc. bana deve, koyun, at sürüleri ve hizmetçiler ihsan etti " deyince Hz. Peygamber " Allah sana mal, mülk ihsan etmişse, Allah'ın nimetinin eseri, üzerinde (kılık kıyafetinde) görünsün " buyurur.

Kıymetli Müminler!

Allah elçisinin arkadaşlarının güzel vasıflarından biri de akıllarına takılan bir soruyu hiç çekinmeden ve açık yüreklilikle Efendimiz aleyhisselam'a sorabilmeleridir. Bir gün genç sahabi Abdullah b. Amr " Güzel elbise giymem kibir midir? diye sorar. Peygamberimiz, " Hayır " der. " Asil bir deveye binmem kibir midir? diye sorar. Efendimiz yine, " Hayır " der. Abdullah, " Bir yemek yapsam da insanları davet etsem, yanımda yeseler ve arkamdan yürüseler, bu kibir midir? diye tekrar sorar. " Hayır " cevabını alınca "Öyleyse kibir nedir?" sorusunu yöneltir. Allah rasülü de " Kibir, Hakkı hafife alman ve insanları küçük görmendir." diye cevap verir.

Peygamberimizin bu izahlarından israf konusundaki ölçümüzü iyice kavradığımızı düşünüyorum.

Allahın nimetlerinden helal dairesi içinde aşırıya kaçmadan istifade etmek tavsiye edilmekte, ama sınırları aşmak ve azgınlaşmak yerilmektedir.

Öyleyse mal, mülk, maddi ve manevi imkanlar yerli yerince ve dengeli bir şekilde kullanılırsa insan için birer nimet olur. Bu sayılanlar ölçüsüz bir şekilde veya gayri meşru yollarda kullanılırsa insan için 'Nıgmet' yani dünya ve ahirette Felaket ve azab sebebi olur.

Değerli Kardeşlerim!

- İsrâf edenleri uyarmak vatani ve insani bir görevidir.
- İktisat eden huzur israf eden bela bulur.
- Mümin dengeli bir insandır. Yemede, içmede, İnfak etmede, ibadetlerde ve vaktini kullanmada itidalden yani orta yoldan ayrılmayan kimsedir.
- Sohbetimizi şair Ali Ruhi'nin şu beytiyle bitirelim:

“Vâreste olmak isteyen âdem melâlden
Ayrılmasın işinde reh-i i‘tidâlden.”

“Her türlü üzüntü, keder ve sıkıntıdan kurtulmak isteyen kişi, hangi işi olursa olsun sakın itidalden, yerinde ve kararında olan orta yoldan ayrılmaz.”

Yüce Rabbimizden niyazımız odur ki, Bizleri;

Hakk'ı Hak bilip ona tabi olan

Batılı batıl bilip ondan uzak duran kullarından eylesin!

Bizleri hayatımızın her safhasında israf ve her türlü aşırılıktan muhafaza eylesin! AMİN...

واخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين

Hazırlayan: Erol BEKCİ / Karasu Vaizi